

EKSTRA 8.1. Handleforslag, refleksion og vurdering

Eksempel 1

Fra projektet *Legens betydning for barnets alsidige udvikling*, men problemformuleringen: Hvordan bidrager henholdsvis børnenes fri lege og voksenstyrede leg til børns alsidige udvikling?

Handleforslag, refleksion og vurdering

I vores undersøgelse, har vi fået et indblik i at barnets fri leg og den voksenstyrtet leg oftest bliver betegne som hinandens modsætninger. Men når vi ser nærmere på vores analyse og diskussion tegner der sig et billede af, at de snarere er hinandens forudsætninger og understøtte hinanden frem for at være modsætninger. Den sammenhæng ser vi i at de voksenstyrede lege ofte er præget af regel- og funktionsleg, det er legeformer som giver børn muligheder for at øve sig i være en del af lege med andre børn, samt hvor der er sat fast rammer. På den anden side appellerer den frie leg mere til fantasien i rolle- og konstruktionsleg.

Handleforslag 1

Et handleforslag kan være at pædagoger tager inspiration fra de legeformer der opstår i den fri leg, når de skal planlægge leg/aktiviteter, da vores undersøgelse viser, at børnene tager elementer af det de leger med de voksne, med ind i deres fri leg. Pædagoger kan dermed have fokus på at tage elementer fra den fri leg over i og den voksenstyrede leg, for at få et mere varieret legemiljø både i den fri leg, men også i den voksenstyrede leg. Den voksenstyrede leg har en større betydning for fremgangsmåde i den fri leg end forventet, når de to legetyper – når vi undersøger, hvad der foregår i hhv. den frie leg og i den voksenstyrede leg.

De to legetyper begge er begge med til at understøtte barnets alsidig udvikling, hver deres måde, men noget af det der bliver udviklet i den voksenstyrede leg er færdigheder, der godt kan indgå i den fri leg. Den voksenstyrede leg kan altså understøtte børnene i at indgå i lege med andre børn i den fri leg. Denne understøttelse kan opnås ved at have fokus på, hvad de forskellige børnene skal have en hjælpende hånd med, f.eks. hvis der en der har svært ved at indgå i relationer med andre, så bør der fokuseres på den voksenstyrede leg. Dermed ser vi den voksenstyrede leg, som en form for øvebane for at børnene med hjælp fra pædagoger kan udvikle de færdigheder, som de har udfordringer med, så de kan bruge dem i hverdagen for eksempel i den fri leg. Udviklingen, der sker i den frie leg, kan være der, hvor børnene får lov til at videreudvikle det, de kender fra den

voksenstyrede leg. Dette hænger igen sammen med at pædagogerne skal have fokus på, hvilken lege de leger med børnene, fordi børnene spejler sig i, hvad de voksne gør.

Handleforslag 2

En handleovervejelse kan være, at der i planlægning af hverdagen er fokus på balancen mellem de to legetyper, da de begge er med til at understøtte barnets alsidig udvikling. Vores vurdering er at hverdagen i daginstitutionen skal være afbalanceret i forhold til andelen af fri leg og voksenstyret leg, fordi legemiljøer i den fri leg og den voksenstyrede leg komplementerer hinanden og dermed gensidigt skaber muligheder for børnenes udvikling. Der skal også være en balance i

Refleksion og vurdering

En fordel ved at have fokus på at blive inspireret af den frie leg i planlægning af den voksenstyrede leg er, at det kan være med til at sikre et børneperspektiv i deres planlægning af deres pædagogiske aktiviteter. På den måde tager pædagoger udgangspunkt i, hvad børnene har lyst til og hvad de interesserer sig for på et givent tidspunkt og børnene vil derfor opleve det mere som en leg, der opstår mellem barnet og den voksne fremfor, at det er noget de bare skal gøre.

De udfordringer vi ser i forhold til vores handleforslag, er dels at pædagoger i deres overvejelser omkring planlægningen af den pædagogiske praksis skal få øje på en overvægt af fx voksenstyrede regel- og funktionslege smitter af på, hvordan børn leger i den frie leg. Udfordringen er at skabe en tilpas mængde af forskellige lege, så der også i den voksenstyrede leg fx indgår rolle- og konstruktionslege. Det kan være en udfordring for pædagoger at ændre praksis på den måde, at de skal lade sig inspirere af børnenes frie leg i forhold til det, som planlægges i den voksenstyrede leg.

*Ovenstående konklusion stammer fra en bacheloropgave fra 2021 og er lettere redigeret.
Tak til Louise Elisabeth Hovaldt Jørgensen og Lise Lotte Nielsen for at stille deres bacheloropgave til rådighed.*

Eksempel 2.

*Fra projektet *Det pædagogiske arbejde med flersprogede børns sprogtilegnelse – en diskursanalyse*, med problemformuleringen: *Hvordan påvirker de politiske diskurser det pædagogiske arbejde med flersprogede børns sprogtilegnelse?*)*

Handleforslag, refleksion og vurdering

Flersprogethed er et uundgåeligt element i den institution vores undersøgelse har taget afsæt i, men også i mange andre danske institutioner. På trods af den store bevågenhed i medier, debatter og dialoger om emnet, er det en pædagogisk udfordring at tænke flersprogethed og minoriteters modersmål ind i pædagogikken og dagligdagen i institutioner.

Vores analyse viser at de herskende diskurser omkring sprogtilegnelsen har danskhed for øje og dermed integration af flersprogede børn i form af tillæring og introduktion til danske normer, værdier og traditioner.

Handleforslag

På baggrund af vores undersøgelse, ser vi muligheder for at den daglige praksis i højere grad gør plads til diversitet i form af kulturbaggrunde, forskellige kulturelle traditioner og minoriteters modersmål. Dette kan skabe rum for en højere grad af anerkendelse af diversitet og mangfoldighed, som samtidigt benytter sig af de ressourcer, en sådan læring kan bibringe så vel dansksprogede børn som flersprogede børn.

Hobel et al. (2015) skriver kan

“(...) den intentionelle handlen realiseres som kommunikativ handlen mellem mennesker, hvor sproget både bliver et medie til at skabe fælles forståelse, konsensus og selvregulering og dermed sigter mod at myndiggøre den lærende. Men den kan også realiseres som en strategisk eller instrumentel handlen, hvor en person med magt tvinger den lærende ind i en bestemt position.” (Hobel et al., 2015, s. 19)

Dvs. at et enkelt, men effektivt tiltag, kan være at åbne op for at bruge og interessere sig for minoriteters modersmål i sociale legefællesskaber i institutionen. Et konkret eksempel er fx at skabe plads til at tale om forskelle og ligheder ved de forskellige sprog, tælle eller hilse med forskellige sprog fra forskellige hjem. På den måde kan der skabes grobund for, både flersprogede børns, men også etnisk danske børns kognitive-, sproglige- og kulturelle dannelse, hvilket Ginman & Schrøder (2010) også peger på. Det pædagogiske personale giver ligeledes de dansksprogligt svagere børn mulighed for at udvikle kompetencer, som ellers kan være problematiske i relationer, hvor sproget er en barriere. Samtidigt vil det skabe mulighed for nysgerrighed på tværs af børnegruppen, og dermed skabe grobund for interkulturalitet, anerkendelse af diversitet samt muligheden for, at de flersprogede børn kan definere deres egen virkelighed.

Refleksion og vurdering

Udviklingen kan også ses i et samfundsmæssigt perspektiv, hvor et større fokus på chancelighed, rummelighed og fællesskab på tværs af forskelle og børnenes individuelle udvikling, kræver en højere grad af inddragelse og fremhævelse af pædagogiske diskurser om børns trivsel og almene dannelse, som inddrager flere virkeligheder og synspunkter, end det er tilfældet.

Udfordringen er få den pædagogiske sociale praksis til i højere grad at influere på den diskursive praksis, og insistere på det pædagogiske til forskel fra det politiske, fordi det er to forskellige grundlag for pædagogisk handling, som samtidig er gensidigt påvirket af hinanden. Vi argumenterer også for en dagtilbudspolitisk vending, som sammen med det pædagogiske område er til gavn for individer såvel som grupper i det danske samfund. På baggrund af *undersøgelsen Det blågula glashuset—Strukturell diskriminering i Sverige* (Statens offentliga utredningar, 2005), mener vi at der også i Danmark

mangler foranstaltninger til et perspektiv, som kan håndtere et multietnisk samfund og skabe muligheder, forståelser og ideologier som rækker ud over de nuværende herskende diskurser.

Ovenstående handleforslag, refleksion og vurdering stammer fra en bacheloropgave og nænsomt redigeret.

Tak til Nethe Maria Vestergaard og Line Pape Schmidt, for at stille deres bacheloropgave til rådighed.